

Gweithdrefn Addasrwydd/Ffitrwydd i Ymarfer

Gweithdrefn 09: 2023 Fersiwn 1.0

Daw i rym: 12 Ebrill 2023

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

Dyddiad	Yn disodli	Disgrifiad o'r Newid
12 Ebrill 2023	2019 Fersiwn 1.3	Wedi'i ddiweddarau i grybwyll partneriaid perthnasol a chyrrff proffesiynol, statudol neu reoleiddiol
1 Chwefror 2021	2019 Fersiwn 1.2	Mân ddiwygiadau i'r geiriad, a chynnwys amserlen ar gyfer unrhyw ymchwiliadau i addasrwydd i ymarfer.
1 Tachwedd 2019	Fersiwn 1.1	Mân newidiadau i'r geiriad.

Perchennog y Ddogfen	Cymeradwywyd gan	Dyddiad Cymeradwyo	Amllder Adolygu
Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio.	Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd.	06 Hydref 2022.	Bob tair blynedd.

Sylwer: O dan amgylchiadau eithriadol, ac yn amodol ar gymeradwyaeth Cadeirydd Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd, gall y cyfrifoldebau a neilltuir i Ysgolion, Penaethiaid Ysgol, Swyddogion Ysgol neu Bwyllgorau Ysgol yn y rheoliadau hyn gael eu mabwysiadu gan y Coleg, Penaethiaid Coleg, Swyddogion Coleg neu Bwyllgorau Coleg yn y drefn honno, fel bo'n briodol.

Gweithdrefn Addasrwydd/Ffitrwydd i Ymarfer

Rhagarweiniad

1. Mae'r weithdrefn hon yn ymwneud ag unigolion sydd ar hyn o bryd (neu a oedd yn ystod y cyfnod dan sylw) yn cyflawni rhaglenni proffesiynol o fewn yr Ysgol Gwyddorau Addysgol, yr Ysgol Gwyddorau Meddygol ac Iechyd, a'r Ysgol Gwyddorau Dynol ac Ymddygiadol (o fewn Coleg y Gwyddorau Dynol) ym Mhrifysgol Bangor. Mae'r Weithdrefn hon yn cynnwys digwyddiadau yn y brifysgol ac mewn manau eraill, gan gynnwys tra ar leoliadau.
2. Caiff y weithdrefn hon ei llywio gan ganllawiau proffesiynol, rheoliadau a chodau ymarfer perthnasol.
3. Mae gan y brifysgol, ar y cyd â'i phartneriaid allanol, gyfrifoldeb i sicrhau bod myfyrwyr yn addas i'r rhaglen broffesiynol y maent yn ei hastudio. Gall ymchwiliad i addasrwydd dan y Weithdrefn hon ddigwydd ar unrhyw adeg yn ystod cyfnod astudio myfyriwr yn y brifysgol, a gall hefyd ddechrau neu barhau os nad yw'r unigolyn bellach yn fyfyrwr cyn belled â bod yr honiad(au) yn berthnasol i'w cyfnod fel myfyriwr ar raglen berthnasol ym Mhrifysgol Bangor sy'n dod o dan y Weithdrefn hon. Fel arfer gwneir penderfyniad o fewn 10 diwrnod gwaith i ddechrau ymchwiliad o'r fath.
4. Nid yw'r Weithdrefn hon yn cynnwys ymgeiswyr am y rhaglenni hyn, y caiff eu haddasrwydd ar gyfer y rhaglen ei hystyried dan y prosesau derbyn perthnasol.
5. Lle bo'r Weithdrefn hon yn pennu dyletswyddau'n benodol i Ysgolion, Penaethiaid Ysgolion, Swyddogion Ysgol neu Bwyllgorau Ysgol, gall y rhain gael eu cyflawni ar lefel Coleg gan Ddeon Coleg, Swyddogion Coleg neu Bwyllgorau Coleg yn y drefn honno, ac fel bo'n briodol.
6. Gall fod nifer o resymau pam na fydd myfyriwr yn addas i ymarfer; mae enghreifftiau'n cynnwys y canlynol, ond nid ydynt yn gyfyngedig iddynt:
  - i. Materion gallu a / neu berfformiad;

- ii. Trosedd, gan gynnwys unrhyw rybudd neu gerydd, neu ymchwiliad sydd ar y gweill gan yr heddlu neu gorff proffesiynol, rheoleiddio neu statudol perthnasol;
- iii. Methiant i roi gwybod i'r brifysgol am drosedd gan gynnwys rybudd neu gerydd;
- iv. Cam-drin neu ddychryn cyd-fyfyrwyr, cleifion, cleientiaid, cydweithwyr, aelodau staff neu aelodau o'r cyhoedd yn gorfforol neu'n eiriol;
- v. Methiant i wella ymddygiad sydd wedi bod yn destun gweithredu dan reoliadau'r brifysgol.
- vi. Ymddygiad amhroffesiynol dro ar ôl tro;
- vii. Ffugio dogfennau, cofnodion clinigol, personol neu academiaidd, data neu ddeunydd ymchwil;
- viii. Cyhoeddi, yn cynnwys trwy wefannau rhwydweithio cymdeithasol, ddeunydd amhriodol, yn cynnwys datganiadau a delweddau;
- ix. Amheuaeth o broblem yn ymwneud ag alcohol/cyffuriau;
- x. Bod wedi eich gwahardd rhag gweithio gyda grŵp penodol o bobl (gweler paragraff 8);
- xi. Bod yn destun ymchwiliad dan reoliad, cod neu weithdrefn arall o eiddo'r brifysgol, megis y Weithdrefn Uniondeb Academiaidd, y Rheoliad Disgyblu Myfyrwyr neu'r Cod Ymddygiad Myfyrwyr;
- xii. Cyflwr iechyd corfforol neu feddyliol sydd, er gwaethaf addasiadau neu driniaeth resymol, yn effeithio ar addasrwydd myfyriwr i ymarfer;
- xiii. Torri cyfrinachedd;
- xiv. Dwyn anfri ar y brifysgol neu'r proffesiwn.

Y baich prawf i'w ddefnyddio o ran y Weithdrefn hon yw bod y brifysgol yn fodlon bod y digwyddiad yn fwy tebygol na pheidio o fod wedi digwydd, ar sail y dystiolaeth a gyflwynwyd.

Rhaid i'r holl brosesau a gynhelir o dan y weithdrefn hon fod yn anwahaniaethol ac yn ddiuedd, a rhaid sicrhau preifatrwydd a chyfrinachedd drwy bob cam, gyda'r wybodaeth ond yn cael ei rhannu â'r rhai sydd â'r hawl i'w gweld, ac yn unol â Deddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol.

Rhaid i unrhyw honiadau a wneir o dan y Weithdrefn hon fod yn ffeithiol a chael eu cefnogi gan dystiolaeth ddogfennol. Rhaid datgan unrhyw wrthdaro buddiannau i'r Deon Coleg / Pennaeth Ysgol perthnasol fel bo'n briodol cyn i aelodau staff gymryd unrhyw ran yn y prosesau sy'n rhan o'r Weithdrefn hon.

7. Cyflawnir prosesau yn unol â'r Weithdrefn hon i:

- Gynnal safonau proffesiynol a buddiannau'r holl unigolion dan sylw, gan gynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, bartneriaid perthnasol a chyrrff

proffesiynol, statudol neu reoleiddiol megis Gofal Cymdeithasol Cymru, Cymdeithas Cwnsela a Seicotherapi Prydain (BACP), Byrddau Iechyd Partneriaethol, GIG Cymru, Cyngor y Gweithlu Addysg (CGA), y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC), y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) a'r Cyngor Meddygol Cyffredinol (GMC);

- Amddiffyn plant (pobl dan 18 oed), a disgyblion ysgol sydd wedi cyrraedd 18 oed;
- Amddiffyn oedolion sydd mewn perygl, a gofalwyr;
- Amddiffyn y cyhoedd;
- Amddiffyn y brifysgol;
- Sicrhau bod myfyrwyr sy'n dechrau ar eu cwrs, ac/neu'n symud ymlaen ynddo, o gymeriad da.
- Sicrhau cydymffurfiaeth ag unrhyw god proffesiynol perthnasol.

8. Er mwyn sicrhau addasrwydd myfyrwyr, mae gan y brifysgol weithdrefnau a threfniadau penodol wrth dderbyn myfyrwyr i'r graddau sy'n dod dan y Weithdrefn hon, ac yn ystod cyfnod y myfyriwr yn y brifysgol gall y rhain gynnwys y canlynol (nad yw pob un ohonynt yn berthnasol i bob rhaglen sy'n dod dan y Weithdrefn hon):

- Gwiriadau Cofnodion Troseddol gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) a gwiriadau y tu allan i'r Deyrnas Unedig lle bo'n briodol;
- Gwiriadau gorchmynion gwahardd gan yr Adran Addysg;
- Anghenraid i fyfyrwyr ddatgan nad ydynt hwy, na rhywun arall o'u cartref, cyn belled ag y maent yn gwybod, wedi cael eu hanghymhwyso rhag gofalu am blant;
- Anghenraid i fyfyrwyr ddatgan unrhyw euogfarnau, rhybuddion, ceryddon, neu rybuddion terfynol nad ydynt wedi eu 'hamddiffyn' yn ôl diffiniad Deddf Adsefydlu Troseddwyr 1974 Gorchymyn (Eithriadau) 1975 (fel y'i diwygiwyd yn 2013);
- Cyngor i ymgeiswyr ynghylch ystyriaethau perthnasol yn ymwneud â'u gallu i gwrdd â gofynion manwl y proffesiwn perthnasol;
- Contract myfyrwyr, sy'n cynnwys cyfeiriad at fater addasrwydd a'r Weithdrefn Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer;
- Cyngor i fyfyrwyr ynghylch safonau ymddygiad proffesiynol;
- Aseadau parodrwydd ar gyfer lleoliadau;
- Gwybodaeth am ofynion cyrff proffesiynol o ran cymhwyster i gofrestru neu gymhwyso;
- Monitro presenoldeb a phrydlondeb; □ Sgrinio iechyd.

9. Dylid defnyddio'r weithdrefn hon mewn perthynas â'r amgylchiadau canlynol, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt:

- Lle ceir honiadau o ymddygiad neu arferion nad ydynt yn gyson â safonau proffesiynol y rhoddir gwybod i Brifysgol Bangor amdanynt.
- Lle ceir honiadau o ymddygiad neu arferion sy'n torri rheolau/rheoliadau partner / lleoliad ymarfer.
- Lle mae unrhyw bryder rhesymol y gall myfyriwr neu unigolyn fod yn anaddas ar gyfer y rhaglen astudio.
- Lle ceir pryder rhesymol y gall myfyriwr fod yn anaddas i'r proffesiynau y mae'r rhaglen astudio'n rhoi mynediad iddynt.
- Lle nad yw myfyriwr yn pasio unrhyw barodrwydd perthnasol ar gyfer asesiad lleoliad, lle mae hyn yn berthnasol i'w raglen astudio.
- Lle mae myfyriwr yn torri unrhyw god ymarfer proffesiynol perthnasol.

10. Mae ymddygiad amhriodol o ran addasrwydd yn cynnwys y canlynol, ond nid yw'n gyfyngedig iddynt:

- Methu â chydymffurfio â pholisïau a gweithdrefnau darparwr y lleoliad neu'r asiantaeth dderbyn, gan gynnwys polisïau ar ddefnyddio e-bost, y rhyngrwyd, cyfryngau cymdeithasol, gyriannau caled allanol, offer symudol a ffonau symudol.
- Methu â chydymffurfio ag egwyddorion a pholisïau cyfrinachedd.
- Ffugio cofnodion, gan gynnwys cofnodion anonest am waith a wnaed neu i hawlio arian yn ôl.
- Bwlio, ymddygiad ymosodol, treisgar, gwahaniaethol, amhriodol, bygythiol, neu aflonyddu, gan gynnwys defnydd amhriodol o gyfryngau cymdeithasol.
- Camddefnyddio cyffuriau neu alcohol dro ar ôl tro sy'n effeithio ar ymddygiad a/neu brofion ar hap.
- Manteisio ar natur fregus plentyn, rhiant, unigolyn sy'n defnyddio gwasanaethau, gofalwr, claf, neu unrhyw berson arall yng nghyd-destun lleoliad.
- Sefydlu perthynas bersonol amhriodol gydag aelod staff, plentyn, defnyddiwr gwasanaeth, gofalwr, claf, oedolyn mewn perygl neu unrhyw berson arall.
- Ymwneud ag eraill sydd wedi ymddwyn yn amhriodol, neu gysylltu â hwy, fel rhestrir hynny yma, a lle nad oes digon o dystiolaeth i ddangos nad yw'r myfyriwr wedi ymddwyn yn y fath fodd.
- Methiant i wella ymddygiad sydd wedi bod yn destun i unrhyw gamau dan reoliadau, gweithdrefnau a chodau'r brifysgol.
- Cyflawni trosedd, gan arwain at hysbysiad gan yr heddlu o arestio, rhybuddio, neu euogfarn, ac eithrio'r euogfarnau neu rybuddion gwarchoddedig hynny nad ydynt yn destun datgeliad gan y DBS.
- Absenoldebau di-egus a record presenoldeb gwael.

11. Ni fydd y weithdrefn fel rheol yn cael ei defnyddio dan yr amgylchiadau canlynol er y gall fod rhesymau pam y gall y Weithdrefn hon redeg ochr yn ochr â'r prosesau a amlinellir isod mewn rhai amgylchiadau y dylid eu gwneud yn glir i'r myfyriwr:

- Pan godir pryderon ynghylch addasrwydd yn ystod y broses ymgeisio, cyn i fyfyriwr gofrestru ar y rhaglen. Mewn achosion o'r fath dylid defnyddio trefniadau derbyn y brifysgol. Mae'r rhain yn cynnwys y Polisi a'r Cod Ymarfer ar gyfer Recriwtio a Derbyn (Polisi Derbyniadau), polisiau perthnasol yn ymwneud ag euogfarnau troseddol, a'r holl weithdrefnau a bennir ar gyfer rhaglenni unigol.
- Pan fo myfyriwr yn cyflawni arfer annheg dan amgylchiadau arholiad neu dan amgylchiadau heb fod yn rhai arholiad. Mewn achosion o'r fath, dylid defnyddio'r Weithdrefn Uniondeb Academaidd.
- Lle bo pryderon ynghylch cynnydd academaidd myfyriwr. Mewn achosion o'r fath, tiwtor personol y myfyriwr hwnnw a ddylai ddelio â'r pryderon hynny, a'r Bwrdd Arholi, lle bo'n briodol.
- Lle mae myfyriwr yn achosi pryder sylweddol ar sail iechyd, a/neu y ffaith ei fod mewn perygl o niweidio ei hunan neu eraill. Yn y cyfryw achosion dylid defnyddio'r Drefn Addasrwydd i Astudio.
- Lle nad yw myfyriwr yn gallu dilyn ei (h)astudiaethau am resymau personol nad ydynt yn gysylltiedig ag addasrwydd y myfyriwr i ymarfer. Yn y cyfryw achosion, dylid defnyddio trefniadau'r brifysgol i ystyried estyniadau i ddyddiadau cyflwyno gwaith neu ohirio astudio am gyfnod.

12. Lle mae angen gwneud yn glir a ddylid ystyried achos penodol dan y weithdrefn hon neu dan weithdrefn neu broses arall; er enghraifft, lle gall yr ymddygiad hefyd fod wedi torri un neu fwy o reoliadau Prifysgol Bangor, megis y rhai sydd angen gweithdrefnau disgyblu. Gellir gofyn am gyngor gan y Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfiaeth (neu enwebai), yn cynnwys canllawiau ar amseriad a threfn weithredu. Dylid ceisio cyngor hefyd gan y partner allanol perthnasol.

13. Os oes unrhyw bryderon yn codi ar unrhyw adeg bod ymddygiad myfyriwr yn peryglu eraill neu'n cael effaith andwyol fel arall ar yr Ysgol, y lleoliad, partneriaid allanol, neu Brifysgol Bangor, gellir tynnu'r myfyriwr o'r lleoliad yn syth, gyda chaniatâd Pennaeth yr Ysgol, Prifathro, Cyfarwyddwr yr Asiantaeth Leoliadau, Arweinydd Proffesiynol neu unrhyw un arall ag awdurdod, hyd nes daw canlyniad y trefniadau a ddisgrifir yn y ddogfen hon. Rhaid rhoi gwybod i Bennaeth yr Ysgol ac Arweinydd y Rhaglen (a all fod yn aelod o staff y brifysgol neu'n aelod staff partner allanol yn dibynnu ar y rhaglen¹ am unrhyw fyfyriwr sy'n cael ei symud o leoliad. Mae gan y myfyriwr hawl i wybod beth yw'r achos yn ei erbyn a chael cyfle teg i ateb

---

¹ e.e. lle mae'r polisi'n cael ei weithredu yn achos myfyriwr bydwreigiaeth, rhaid i'r Arweinydd Rhaglen fod y Fydwraig Arweiniol dros Addysg (LME), neu ddirprwy LME, a dylid ymgynghori ag ef/â hi ar bob mater sy'n effeithio ar Addysg Bydwreigiaeth.

yr achos hwnnw cyn gwneud unrhyw benderfyniad ynghylch ei addasrwydd i ymarfer, ond mewn rhai amgylchiadau efallai y bydd angen tynnu'r myfyriwr dros dro o leoliad tra disgwylir am ganlyniad yr ymchwiliad.

14. Y disgwyliad yw bod achosion o bryder am addasrwydd / ffitrwydd myfyriwr i ymarfer yn cael sylw yn y lle cyntaf, mor fuan â phosibl, trwy ba broses fewnol bynnag sy'n berthnasol i'r Ysgol. Gall y Tiwtor Personol, yr Uwch Diwtor, yr Arweinydd Lleoliad, neu unrhyw un sydd â chyfrifoldeb penodedig, roi sylw i addasrwydd / ffitrwydd y myfyriwr i ymarfer. Gall hyn ddigwydd mewn lleoliad anffurfiol, megis yn ystod neu ar ôl dosbarthiadau, yn ystod cyfarfodydd bugeiliol neu ddatblygu, yn ystod cyfarfodydd heb eu trefnu neu drafodaethau ac ati, ond rhaid ei gofnodi ar gofnod y myfyriwr.

Cam Un: Ystyriaeth ar lefel Coleg / Ysgol

15. Os bydd mater yn codi na ellir rhoi sylw iddo gyda'r myfyriwr fel rhan o'r broses barhaus o reoli problemau sy'n berthnasol i'r rhaglen, yna disgwylir y bydd y rhai sydd â'r cyfrifoldeb penodedig yn trefnu cyfarfodydd priodol i drafod y pryderon. Dylai'r cyfarfodydd hyn fel rheol gynnwys Arweinydd y Rhaglen a chynrychiolydd o'r bartneriaeth berthnasol, gallant hefyd gynnwys y Pennaeth Ysgol / Deon Coleg perthnasol. Rhaid i gofnod o unrhyw gyfarfodydd gael ei gadw ar ffeil y myfyriwr yn y brifysgol.

16. Cyn y cyfarfod gall Arweinydd y Rhaglen neu'r Pennaeth Ysgol, neu rywun a enwebir ganddynt, ymchwilio i'r pryderon mewn unrhyw ffordd sy'n briodol yn eu barn hwy er mwyn casglu gwybodaeth berthnasol, a ddylai gynnwys trafodaethau gyda'r partner allanol perthnasol.

17. Cyn unrhyw gyfarfod o'r fath rhaid i'r myfyriwr:

- Gael gwybod y gall ddod â chynrychiolydd o Undeb y Myfyrwyr) neu Undeb Proffesiynol perthnasol i'r cyfarfod ac y byddant yn cael siarad ar ran y myfyriwr;
- Gael gwybod y gall ddod â ffrind neu aelod o'r teulu nad oes ganddynt unrhyw gysylltiad â'r achos i'r cyfarfod i'w cefnogi. Ni fydd gan yr unigolyn hwn unrhyw hawl i siarad;
- Dderbyn tystiolaeth benodol am y pryderon a gohebiaeth flaenorol yn nodi'r pryderon
- Dderbyn copi o'r cod ymarfer/cyfarwyddyd rhaglen/gofynion proffesiynol priodol sy'n gysylltiedig â'r pryderon dan sylw;
- Gael copi o'r Weithdrefn hon;
- Gael gwahoddiad i gyflwyno datganiad ysgrifenedig yn ymwneud â'r pryderon.

18. Yn dilyn y drafodaeth gyda'r myfyriwr, bydd Arweinydd y Rhaglen / Pennaeth yr Ysgol, neu enwebai, mewn ymgynghoriad â'r partner(iaid) allanol yn penderfynu fel a ganlyn:

- a) Ystyrir nad oes angen camau pellach ar hyn o bryd. NEU
- b) Bennu nifer o gamau i ddatrys y sefyllfa(oedd), a all gynnwys parhad y lleoliad neu drefnu lleoliad arall lle bo angen. Gall y lleoliad gynnwys monitro ffurfiol. NEU
- c) Dylid cynnig cyfle i'r myfyriwr newid rhaglenni i un heb leoliad os oes cyfle felly i'w gael. NEU
- d) Ni ellir datrys y sefyllfa a/neu mae digon o bryder i gyfeirio'r mater i Gam Dau y Weithdrefn hon, a fydd yn cynnwys ystyriaeth gan Banel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer. NEU
- e) Dylid gohirio er mwyn ymchwilio'n ymhellach i'r mater. Ni ddylai'r gohiriad fod am fwy na 10 diwrnod gwaith, lle bo hynny'n ymarferol bosibl.

Penderfynir a chytunir ar drefniadau i gyflawni'r canlyniad a nodir yn Adran 18 ar ddiwedd y cyfarfod ac fe'u cofnodir mewn adroddiad y dylid ei roi yng nghofnod y myfyriwr. Rhaid rhoi copi i'r myfyriwr hefyd. Yn achos 18(b) uchod, dylai'r adroddiad gynnwys manylion penodol ynglŷn â'r drefn y cytunwyd arni i fonitro ac adolygu cynnydd. Dylid pennu amserlen ar gyfer y trefniadau monitro, a dylid monitro yn rheolaidd yn unol â'r trefniadau hynny gyda'r canlyniadau wedi'u cofnodi.

19. Lle bo angen, gellir ailgynnull y cyfarfod ar unrhyw adeg yn ôl doethineb Arweinydd y Rhaglen / Pennaeth yr Ysgol neu gan bartner allanol. Mae rhesymau dros ailgynnull yn cynnwys:

- a) Er mwyn adolygu llwyddiant neu fethiant y monitro ac adolygu'r trefniant i'w haddasu/cryfhau'n ffurfiol;
- b) Er mwyn adolygu'r sefyllfa ar ddiwedd y llinell amser.

20. Pan fydd monitro'n dangos wedyn nad yw gwelliannau digonol wedi digwydd, neu fod y digwyddiad yn peri pryder neu ddifrifoldeb digonol ym marn Arweinydd y Rhaglen / Pennaeth yr Ysgol, ar ôl ymgynghori â'r partner allanol perthnasol, cyfeirir yr achos at Gam Dau y Weithdrefn hon.

Cam Dau: Cyfeirio Myfyriwr at Banel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer Prifysgol Bangor

21. Pan fydd pryderon yn parhau am y myfyriwr yn dilyn Cam 1, neu os yw'r digwyddiad yn peri pryder neu ddifrifoldeb digonol, bydd Arweinydd y Rhaglen neu Bennaeth yr Ysgol yn gofyn i Swyddog Ysgol (y "Cyflwynydd Achos" - fel rheol aelod o staff

academaidd yr Ysgol berthnasol) gydlynu cyfeirio'r achos at Banel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer Prifysgol Bangor.

22. Bydd y Cyflwynydd Achos yn hysbysu'r myfyriwr bod pryderon ynghylch addasrwydd / ffitrwydd i ymarfer yn bodoli, neu'n parhau, ac y rhoddir gwybod am y pryderon hyn i'w hystyried gan Banel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer y brifysgol. Dylid cyfeirio'r myfyriwr at ffynonellau cymorth bryd hynny, e.e. Undeb y Myfyrwyr.
23. Bydd y Cyflwynydd Achos yn gwneud y canlynol:
- Casglu tystiolaeth ynghyd i'w chyflwyno i'r Panel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer.
  - Nodi'r tystion a wahoddir i ddod i'r Panel.
  - Cysylltu â'r partner allanol / darparwr lleoliad os yw'n berthnasol.
  - Cysylltu â'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio
24. Bydd y Cyflwynydd Achos, gan adrodd i Bennaeth yr Ysgol (neu'r sawl a enwebwyd ganddi/ganddo) yn paratoi adroddiad, gyda thystiolaeth ategol, i'w gyflwyno i Banel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer.
25. Rhaid i'r adroddiad gynnwys yr adrannau a ganlyn:
- a) Yr adroddiad o unrhyw gyfarfodydd blaenorol gyda'r myfyriwr.
  - b) Unrhyw sylwadau gan y myfyriwr neu ei gynrychiolydd undeb.
  - c) Y dystiolaeth sy'n cefnogi'r honiad; dylai'r dystiolaeth gael ei mynegeoio a'i chroesgyfeirio.
26. Bydd y Cyflwynydd Achos yn gwneud y canlynol:
- Cyflwyno'r adroddiad i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio
  - Darparu rhestr o dystion i'w gwahodd i'r Panel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer.
  - Enwi'r sawl (y Cyflwynydd Achos fel rheol) a fydd yn cyflwyno'r honiadau yn erbyn y myfyriwr yn y Panel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer.
27. Dylid cyflwyno'r adroddiad i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu enwebai) o fewn 10 diwrnod gwaith, pan fo hynny'n ymarferol bosibl, i'r dyddiad y rhoddwyd gwybod am yr achos i Bennaeth yr Ysgol.

Panel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer ("Panel")

28. Ar ôl derbyn cyfeiriad gan y Cyflwynydd Achos, bydd y Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) yn cynnull Panel.
29. Bydd y Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) yn gwneud y canlynol:

- Hysbysu'r myfyriwr bod pryderon ynghylch ei ymddygiad neu ei addasrwydd wedi cael eu cyfeirio at Banel. Dylid hysbysu'r myfyriwr hefyd y caiff gwybodaeth sy'n ymwneud â'r achos hwn ei rhannu â darparwr y lleoliad a / neu'r corff proffesiynol.
- Rhoi copi o'r Weithdrefn hon i'r myfyriwr, ac atgoffa'r myfyriwr o'i hawl i gyflwyno datganiad i'r Panel (fel y disgrifir hyn ym mharagraff 31).
- Hysbysu darparwr y lleoliad a / neu'r corff proffesiynol.
- Lle bo'n berthnasol, hysbysu'r Cyflwynydd Achos bod angen gwaith pellach ar yr adroddiad os oes pethau wedi eu hepgor o'r dystiolaeth, neu os nad yw'r adroddiad yn cyflawni'r gofynion a nodir yn y Weithdrefn hon.
- Trefnu cyfarfod o'r Panel. Dylid pennu dyddiad y Panel fel rheol heb fod yn ddiweddarach na 10 diwrnod gwaith, pan fo hynny'n ymarferol bosibl, ar ôl cyfeirio'r achos at y Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu enwebai).
- Rhoi gwybod i'r myfyriwr am ddyddiad y Panel, gan sicrhau bod y myfyriwr yn cael o leiaf 10 diwrnod gwaith o rybudd o'r dyddiad y bydd y Panel yn cyfarfod, pan fo hynny'n ymarferol bosibl, oni bai y gellir trefnu dyddiad cynharach mewn cytundeb gyda'r myfyriwr.
- Sicrhau didueddrwydd aelodau'r Panel.
- Darparu copi o'r Weithdrefn hon a'r safonau proffesiynol perthnasol i'r Panel, lle bo'n briodol.
- Gweithredu fel ysgrifennydd i'r Panel a llunio adroddiad y Panel i'w gymeradwyo gan gadeirydd y Panel.

30. Dyma fydd aelodaeth y Panel Addasrwydd i Ymarfer:

- Cadeirydd: Deon neu Bennaeth Ysgol o Goleg arall, sy'n aelod o'r Senedd.
- Aelod staff academiaidd o'r Ysgol berthnasol, yn ddelfrydol gyda gwybodaeth am y cod proffesiynol perthnasol. Ni ddylai'r aelod staff hwn fod wedi cael unrhyw ymdrin blaenorol â'r achos.
- O leiaf un neu ddim mwy na dau aelod allanol. Un maen prawf allweddol yw y bydd gan yr aelod(au) allanol wybodaeth awdurdodol o'r safonau proffesiynol perthnasol, ac na fyddant wedi cael unrhyw gysylltiad blaenorol â'r myfyriwr. Fel rheol bydd yr aelod(au) allanol yn cael eu dewis o bartner allanol perthnasol ond gellir eu dewis o brifysgol arall hefyd mewn amgylchiadau eithriadol.
- Llywydd Undeb y Myfyrwyr neu Swyddog Sabothol a enwebwyd gan y Llywydd.
- Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) yn gweithredu fel ysgrifennydd y Panel.

Rhaid i aelodau'r Panel fod yn amhleidiol, ac ni allant fod ag unrhyw gysylltiad blaenorol â'r achos.

31. Mae hawliau a chyfrifoldebau'r myfyriwr fel a ganlyn:

- Gall y myfyriwr ofyn i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai), Arweinydd y Rhaglen, Tiwtor Personol neu Diwtor Lleoliad am gyngor ynghylch sut y cynhelir y Weithdrefn a'r Panel Addasrwydd i Ymarfer.
- Mae hawl gan y myfyriwr i gyflwyno datganiad i'r Panel ac i dynnu sylw'r Panel at unrhyw faterion perthnasol i'r achos, yn cynnwys datganiadau gan dystion.
- Rhaid i'r myfyriwr sicrhau bod pob gwybodaeth berthnasol yn cael ei darparu i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu enwebai) o leiaf 10 diwrnod gwaith cyn cyfarfod y Panel. Caiff gwybodaeth newydd a gyflwynir gan y myfyriwr yng nghyfarfod y Panel ei hystyried yn ôl doethineb y cadeirydd.
- Fel rheol, bydd y myfyriwr yn cael gweld yr un dogfennau'n union ag aelodau'r Panel. Yn unol â gofynion y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol a Deddf Diogelu Data 2018, gellir golygu'r dogfennau hyn i ddiogelu gwybodaeth bersonol eraill.
- Mae gan y myfyriwr hawl i ddod ag un person gydag ef/gyda hi i'r Panel, er enghraifft, cyd fyfyriwr, cyfaill, aelod staff, cynrychiolydd o Undeb y Myfyrywyr neu gynrychiolydd cyfreithiol. Bydd gan y sawl sy'n dod gyda'r myfyriwr hawl i siarad ar ran y myfyriwr yng nghyfarfod y Panel.
Cyfrifoldeb y myfyriwr fydd sicrhau bod yr unigolyn hwn yn cael manylion llawn am leoliad, amser a dyddiad y Panel a'i fod yn cael copïau o'r holl ddogfennau perthnasol. Os na fydd y sawl sy'n dod gyda'r myfyriwr ar gael, ni fydd hynny ynddo'i hun yn rheswm dros ganslo cyfarfod y Panel os cytunwyd eisoes ar y dyddiad a dylai'r myfyriwr, os dymuna, gael hyd i rywun arall i ddod gydag ef/gyda hi. Ni ddylai aelod staff sydd â chysylltiadau mewn unrhyw ffordd â'r achos ddod gyda'r myfyriwr.
- Mae gan y myfyriwr hawl i alw dystion (fel y diffinnir hynny yn y Weithdrefn hon) ond rhaid iddo/iddi roi enwau'r holl dystion i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio o leiaf 5 diwrnod gwaith cyn y Panel. Cyfrifoldeb y myfyriwr fydd sicrhau bod ei dystion/thystion penodedig yn cael manylion llawn am leoliad, amser a dyddiad y Panel a'u bod yn cael copïau o'r holl ddogfennau perthnasol. Os na fydd dystion penodedig y myfyriwr ar gael, ni fydd hynny ynddo'i hun yn rheswm dros ganslo cyfarfod y Panel os cytunwyd eisoes ar y dyddiad.
- Rhaid hysbysu'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) yn ysgrifenedig o leiaf 5 diwrnod gwaith cyn cyfarfod y Panel (neu os cytunwyd ar ddyddiad cynharach, cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl) os yw'r myfyriwr yn bwriadu cael cynrychiolydd o sefydliad proffesiynol neu berson â chymwysterau cyfreithiol gydag ef/gyda hi yn y cyfarfod. Dylid nodi mai proses fewnol yw hon ac felly nid yw'n un lle byddai'r brifysgol fel rheol yn disgwyl i gynrychiolwyr cyfreithiol fod yn bresennol, ond mae'r brifysgol yn barod i ganiatáu hyn cyn belled â bod y cyfnod rhybudd priodol wedi'i roi.

Dylid nodi enw a statws proffesiynol yr unigolyn hwnnw. Mae gan y brifysgol hawl i benodi eu cynrychiolydd cyfreithiol eu hunain mewn achosion lle bo hynny'n berthnasol.

- Mae gan y myfyriwr hawl i ofyn am gael gohirio cyfarfod y Panel lle ceir amgylchiadau lliniarol. Rhaid i'r myfyriwr wneud cais am ohriad o leiaf 3 diwrnod gwaith cyn dyddiad y Panel.
- Bydd y brifysgol yn cadw gwybodaeth am Banel yn unol â chyfnodau cadw deunyddiau cyhoeddus.

32. Os nad oes amgylchiadau lliniarol a chyda chydysniad y cadeirydd, gellir cynnal cyfarfod Panel yn absenoldeb y myfyriwr os na fydd yn bresennol ar yr amser penodedig ac na fydd wedi cysylltu â'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) i drefnu gohiriad o leiaf 3 diwrnod gwaith llawn cyn amser penodedig cyfarfod y Panel. Er mwyn osgoi amheuaeth, ni ellir gohirio cyfarfod Panel os nad yw'r myfyriwr yn gallu dangos tystiolaeth ddogfennol o amgylchiadau lliniarol sy'n rhwystro iddo/iddi fod yn bresennol. Mae gan gadeirydd y Panel awdurdod i benderfynu a yw'r amgylchiadau lliniarol a gyflwynir gan fyfyriwr yn ddigonol i warantu gohirio cyfarfod y Panel ai peidio. Ni ellir, o dan unrhyw amgylchiadau, ohirio cyfarfod Panel fwy nag unwaith.

33. Dyma fydd swyddogaeth y Panel:

- Cadarnhau ffeithiau'r achos.
- Penderfynu a ydyw'r honiadau wedi cael eu profi.
- Ystyried y codau ymarfer a'r canllawiau perthnasol ac unrhyw bolisiau neu weithdrefnau penodol yn ymwneud â lleoliad ymarfer neu leoliad arall sy'n berthnasol i'r honiadau.
- Penderfynu'r canlyniad i'r myfyriwr fel y diffinnir hynny gan baragraff 36.
- Paratoi adroddiad ar yr achos.

34. Fel rheol, cynhelir y Panel fel a ganlyn:

- a) Sesiwn Gaeedig i aelodau'r Panel, lle bydd y cadeirydd yn hysbysu'r Panel o'i swyddogaeth.
- b) Bydd y cadeirydd yn gwahodd Cyflwynydd yr Achos, y myfyriwr, y cynrychiolydd, a'r tystion (pan fo'n berthnasol) i ymuno a'r Panel yn y cyfarfod.
- c) Bydd y cadeirydd yn gwahodd Cyflwynydd yr Achos i gyflwyno'r achos.
- d) Gwahoddir aelodau'r Panel i ofyn cwestiynau i Gyflwynydd yr Achos.
- e) Gwahoddir y myfyriwr neu ei gynrychiolydd i gyflwyno datganiad ynghylch yr honiadau.
- f) Gwahoddir aelodau'r Panel i ofyn cwestiynau i'r myfyriwr.

- g) Gall cynrychiolydd y myfyriwr ymateb ar ran y myfyriwr ar wahoddiad y myfyriwr.
- h) Gall y myfyriwr a Chyflwynydd yr Achos ofyn cwestiynau i'w gilydd.
- i) Gofynnir i'r tystion ymateb i'r cwestiynau a ofynnir iddynt gan y Panel.
- j) Bydd y myfyriwr, ei gynrychiolydd, Cyflwynydd yr Achos ac unrhyw dystion yn gadael yr ystafell.
- k) Bydd y Panel yn ystyried y canfyddiadau.
- l) Bydd y Panel yn ceisio sicrhau bod Cyflwynydd yr Achos, y myfyriwr, a'r cynrychiolydd yn bresennol i wrando ar ganfyddiadau'r Panel.

Rhaid i unrhyw gwestiynau a ofynnir i'r myfyriwr gan Gyflwynydd yr Achos neu unrhyw gwestiynau a ofynnir i Gyflwynydd yr Achos neu dystion gan y myfyriwr, gael eu gofyn drwy'r cadeirydd.

35. Mewn amgylchiadau eithriadol, gellir gohirio cyfarfod y Panel am ddim mwy na 10 diwrnod gwaith er mwyn i dystiolaeth ychwanegol, fel y diffinnir hynny gan y Panel, gael ei darparu.

36. Rhaid i'r Panel ddewis un o'r canlyniadau canlynol, naill ai'n gyfan gwbl neu'n rhannol:

- a) Parhau ag astudiaethau a / neu lleoliad yn ddiamod.
- b) Parhau ag astudiaethau a / neu lleoliad gydag amodau. Gall hyn gynnwys amodau proffesiynol neu academiaidd ychwanegol, er enghraifft, lleoliad arall, goruchwyliaeth arbennig neu raglen weithredu a argymhellir lle bo'n briodol. Gall hyn hefyd gynnwys darparu cefnogaeth fugeiliol neu les ychwanegol.
- c) Gohirio'r rhaglen a / neu'r lleoliad hyd nes bydd y myfyriwr yn gallu parhau heb bryderon ynghylch ei Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer. Mae'r Panel yn cadw'r hawl i bennu sut y bydd angen tystiolaeth o Addasrwydd / Ffitrwydd o'r fath.
- d) Terfynu astudiaethau a lleoliad ar y rhaglen y mae'r myfyriwr wedi cofrestru arni, gydag opsiwn i gynnig rhaglen arall wedi'i seilio ar theori heb elfen ymarfer os oes un ar gael.
- e) Terfynu astudiaethau a lleoliad ar y rhaglen y mae'r myfyriwr wedi cofrestru arni ac argymhell i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) na ddylai'r myfyriwr fod yn gymwys i gofrestru ar unrhyw gwrs arall yn y brifysgol am gyfnod penodedig neu amhenodol. Bydd y ffaith hon yn cael ei chynnwys mewn unrhyw eirida neu drawsgrifiad a ddarperir gan Brifysgol Bangor i sefydliadau eraill.

Os dewisir canlyniad 36(b) neu 36(c), rhaid i adroddiad y Panel gynnwys manylion penodol o'r trefniadau y cytunir arnynt i fonitro ac adolygu cynnydd. Pennir amserlen ar gyfer y trefniadau monitro. Dylid monitro'n rheolaidd yn unol â'r trefniadau hynny a dylid ei gofnodi.

37. Bydd y Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu enwebai) yn cadarnhau gyda'r myfyriwr, Pennaeth yr Ysgol, darparwr y lleoliad, y corff proffesiynol, ac Arweinydd y Rhaglen, beth yw penderfyniad y Panel, ac unrhyw amodau sy'n ymwneud â'r penderfyniad, yn ysgrifenedig o fewn 10 diwrnod gwaith i gyfarfod y Panel, pan fo hynny'n ymarferol bosibl. Rhoddir manylion y weithdrefn apelio i'r myfyriwr.

Y Weithdrefn Apelio

38. Rhaid i apeliadau gan y myfyriwr yn erbyn penderfyniad Panel gael eu cyflwyno'n ysgrifenedig i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio o fewn 10 diwrnod gwaith, pan fo hynny'n ymarferol bosibl, i'r dyddiad yr hysbysir y myfyriwr yn ysgrifenedig o benderfyniad y Panel.

39. Ystyrir apeliadau yn erbyn penderfyniad Panel Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer ar y seiliau canlynol yn unig:

- Diffygion neu afreoleidd-dra yn y ffordd y cynhaliwyd y Panel, lle gallai'r cyfryw ddiffygion, afreoleidd-dra neu gyngor fod wedi effeithio ar benderfyniad y Panel.
- Bodolaeth amgylchiadau personol eithriadol sy'n gysylltiedig â phenderfyniad y panel. Rhaid i'r apelydd egluro pam na chafodd y panel wybod am yr amgylchiadau personol hyn cyn y cyfarfod. Lle byddai wedi bod yn bosibl i fyfyrwr roi gwybod i'r Panel am amgylchiadau eithriadol cyn y cyfarfod, ond na wnaeth hynny, ni all wedyn roi'r rhesymau hyn fel sail dros apelio.
- Bod y penderfyniad yn afresymol ac na ellid ei gynnal gan ffeithiau'r achos.
- Bod tystiolaeth berthnasol newydd, nad oedd yn hysbys i'r Panel wrth wneud ei benderfyniad, wedi dod i'r amlwg, lle gall y myfyriwr ddangos rheswm da pam na allai fod wedi darparu'r dystiolaeth yng nghyfarfod y Panel.

Bydd y Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio yn ystyried y seiliau a ddarperir yn Adran 38 uchod, ac yna'n trefnu i'r apêl gael ei chyflwyno i'r Dirprwy Is-ganghellor (Addysg a Phrofiad Myfyrwyr).

40. Bydd y Dirprwy Is-ganghellor (neu enwebai) yn ymchwilio i'r pryderon er mwyn casglu gwybodaeth berthnasol a llawn cyn dyfarnu ynghylch yr apêl. Gall hyn gynnwys trafodaethau â phartneriaid allanol perthnasol. Rhoddir penderfyniad y Dirprwy Is-ganghellor fel rheol o fewn 10 diwrnod gwaith, pan fo hynny'n ymarferol bosibl, i'r dyddiad y derbynnir apêl. Os disgwylir i'r cyfnod hwn fod yn hirach, bydd y myfyriwr yn cael gwybod cyn gynted â phosibl ac yn derbyn dyddiad diwygiedig ar gyfer canlyniad.

41. Gall y Dirprwy Is-ganghellor ddod i un o'r casgliadau canlynol:

- Peidio â chadarnhau'r apêl. Bydd y Dirprwy Is-ganghellor yn gofyn i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio (neu ei enwebai) ysgrifennu at yr apelydd i'w hysbysu bod yr apêl wedi ei wrthod a bod trefniadau gweithredu'r brifysgol wedi dod i ben. Anfonir Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau at y myfyriwr bryd hynny.
- Caniateir yr apêl. Bydd y Dirprwy Is-ganghellor yn gofyn i'r Pennaeth Llywodraethu a Chydymffurfio drefnu Panel, gydag aelodau gwahanol i'r panel gwreiddiol, i ystyried yr achos. Yn y cyfarwyddiadau, bydd y Dirprwy Is-ganghellor yn nodi'r seiliau dros ganiatáu'r apêl.

42. Unwaith y bydd y Weithdrefn Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer wedi'i chwblhau, gall myfyriwr gyflwyno cwyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol (OIA). Mae Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol yn rhedeg cynllun annibynnol i adolygu cwynion myfyrwyr. Mae Prifysgol Bangor yn aelod o'r cynllun hwn. Os ydych yn anfodlon ar y canlyniad a gawsoch gan Brifysgol Bangor, efallai y gallwch ofyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol dros Addysg Uwch adolygu eich achos. Cewch ragor o wybodaeth ynglŷn â gwneud cwyn i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol, yr hyn y gall a'r hyn na all edrych arno a'r hyn y gall ei wneud i unioni pethau, yma: <https://www.oiahe.org.uk/students>. Fel rheol rhaid i chi fod wedi cwblhau'r weithdrefn hon cyn cwyno i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol. Bydd Prifysgol Bangor yn anfon llythyr atoch o'r enw 'Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau' ar ôl i chi gyrraedd diwedd y prosesau hyn ac nad oes unrhyw gamau pellach y gallwch eu cymryd yn fewnol. Os na chaiff eich cwyn/apêl ei chadarnhau, bydd Prifysgol Bangor yn cyflwyno Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau'n awtomatig. Os caiff eich cwyn/apêl ei chadarnhau neu hyd yn oed ei chadarnhau'n rhannol cewch ofyn am Lythyr Cwblhau Gweithdrefnau gan Brifysgol Bangor os dymunwch. Cewch ragor o wybodaeth am Lythyrau Cwblhau Gweithdrefnau a phryd y dylech ddisgwyl derbyn un, yma: <https://www.oiahe.org.uk/providers/completion-of-proceduresletters>.

I ddod â chwyn gerbron Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol, rhaid i chi lenwi Ffurflen Gwyno Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol a'i chyflwyno cyn pen 12 mis wedi ddyddiad penderfyniad terfynol Prifysgol Bangor (dyddiad y Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau yn arferol), ac fel rheol bydd yn rhaid i chi anfon eich Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau at Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol.

Terfynu Achosion

43. Ni fydd terfynu unrhyw achos gan Brifysgol Bangor yn erbyn myfyriwr, neu gynfyfyriwr, yn effeithio ar achos sydd ar y gweill ar hyn o bryd gan unrhyw gorff proffesiynol neu Asiantaeth Bartner, a all barhau â'u hymchwiliadau a'u gweithredoedd eu hunain.
44. Efallai y bydd angen i'r brifysgol, dan yr amgylchiadau hynny, ddarparu gwybodaeth i'r ymchwiliadau hyn mewn perthynas â'i hachosion Addasrwydd / Ffitrwydd i Ymarfer.